

Arkivsak-dok. 11/01866-5
Saksbehandler Torill Folkestad

Saksgang
Hovedutvalg for samferdsel, areal og miljø

Møtedato
08.05.2013

FORSKRIFT OM BRUK AV VANNSCOOTER - HØRINGSUTTALELSE

Fylkesrådmannens forslag til vedtak:

1. Forslag til forskrift for bruk av vannscooter kan i praksis være vanskelig å følge opp. Det anbefales at det i kart synliggjøres tillatte kjøreområder og viktige transportkorridorer.
2. For å forenkle regelverket og samtidig ta miljøhensyn bør forbudssonen være lik enten det gjelder ferskvann eller sjø. Forbudssonen bør settes til 500 meter.
3. For å sikre at førere av vannscootere kjører etter regelverket bør det etableres baner hvor opplæring kan gis og hvor det også kan avholdes konkurranser. Området bør reguleres inn i aktuelle arealplaner eller hvor det er gitt tillatelse gjennom lokal politivedtekt.
4. Politi og Statens naturoppsyn er pålagt kontrollansvar. Dette vil kreve økte ressurser og kontrollinstansene bør ha øremerkede midler til formålet. Det må være et krav at vannscooteren skal ha registreringsnummer

Vedlegg:

1. Utkast til høringsbrev med høringsnotat om forskrift om bruk av vannscooter

Saksopplysninger

Det vises til oversendelsesbrev fra Miljøverndepartementet (MD) datert 01.03.2013 hvor forslag til endringer i forskrift nr. 567 om bruk av vannscooter legges ut på høring. Høringsfristen er 17. april d.å. For å få en politisk behandling av saken har det blitt anmodet om en utvidet frist, men departementet har avvist dette ut i fra deres stramme tidsrammer. MD har bedt om at saksutredningen oversendes elektronisk innen fristen. Dette innebærer at SAM-utvalgets vedtak må ettersendes miljøverndepartementet.

Bakgrunn for forslaget er at det generelle forbudet mot vannscootere oppheves. Det gis samtidig nærmere regler for bruk av vannscooter i forskrift.

Stortinget vedtok forbudet mot vannscooter i 2000 for å unngå støy og forurensning, samt skader på dyre- og planteliv. Kommunene kunne imidlertid gjøre unntak fra forbudet ved å regulere spesielle området til formålet.

I 2009 anførte ESA at regelverket var i strid med EØS-avtalen og utgjorde en ulovlig importrestriksjon. I 2012 regulerte MD bruk av vannscootere i forskrift nr. 567, men ESA påpekte samme år at heller ikke det nye regelverket var i samsvar med EØS avtalen og henviser i den forbindelse til det danske systemet som en mulig akseptabel løsning.

Regjeringen vil ut i fra samlet vurdering med vekt på høyt beskyttelsesnivå for miljø og sikkerhet, ønsket om et enklere regelverk for brukere og myndigheter, større sikkerhet for at regelverket er i samsvar med EØS-retten og i lys av den danske modellen se på den norske ordningen på nytt.

I følge gjeldende rett er bruk av vannscooter forbudt, men kommunen kan med hjemmel i § 40-4. ledd gjøre unntak for forbudet for nærmere avgrenset område. Kommunen kan sette vilkår for bruken og vilkårene må være begrunnet i miljø- og /eller sikkerhetshensyn.

I Danmark kan man fritt kjøre vannscooter utenfor et belte fra land. For å komme ut i den frie sonen må man kjøre gjennom forbudssonen, men farten må ikke overstige 5 knop og det må kjøres i rett vinkel ut fra land. Ved sjøsetting fra havner skal farleden følges. Utenfor forbudssonen er det også forbudssoner i områder som er vernet etter den danske naturbeskyttelsesloven eller annet relevant regelverk. Politiet kan også nedlegge forbud lokalt ved politivedtekt.

Hjemmel til forskriften er foreslått inntatt i småbåtlovens § 40 med følgende ordlyd:

Departementet kan i forskrift gi nærmere regler for bruk av fartøyer som nevnt i første ledd, herunder bestemme at bruk av slike fartøyer av hensyn til miljø eller sikkerhet ikke er tillatt i en bestemt avstand fra land, i verneområder og i en bestemt avstand fra verneområder.

Departementet kan bestemme at det for avgrensede områder likevel er tillatt med organisert vannscooterkjøring i forbindelse med trening og konkurranse innenfor forbudsområder fastsatt i medhold av første punktum.

I særlige tilfelle der hensynet til natur, næring, sikkerhet eller støy tilsier det, kan departementet i forskrift forby eller begrense bruk av fartøyer som nevnt i første ledd i andre områder enn de som er nevnt i tredje ledd første punktum.

Departementets myndighet etter tredje ledd annet punktum og fjerde ledd kan delegeres til kommunen.

Bruken av vannscooter kan virke svært forstyrrende da støyen fra denne oppleves annerledes enn tilsvarende ytelser på småbåter. Det skyldes i stor grad at vannscootere kjøres i høy fart, med hurtig akselerasjon, kjappe vendinger og hopp. Bruken kan også oppfattes som og være farlig for andre, eksempelvis personer ute i robåter eller kajakk padlere. I USA har det de siste årene vært registrert en 40-50 dødsfall årlig som følge av vannscooter bruk.

I utkast til forskrift foreslås det i §3 en generell forbudssone langs land. I henhold til forslaget vil forbudssonen være:

I sjø:

- i et heldekkende belte på 400 meter ut fra land
- i verneområder
- et heldekkende belte på 400 meter fra alle verneområder, også fra verneområder på land

I vassdrag, herunder innsjøer:

- i et heldekkende belte på 500 meter ut fra land
- i verneområder
- et heldekkende belte på 500 meter fra alle verneområder, også fra verneområder på land

Med land siktes til fastland samt øyer og skjær ned til 200m².

Begrunnelsen for at det bør fastsettes forbudsbelter i disse områdene er primært basert på hensyn til miljø, sikkerhet og støy.

Transportkjøringen skal helst følge en merket farled. Ellers skal den ved kjøring skje vinkelrett fra land og det er også satt en begrensning på 1000 meter. Ved passering av øyer o.l. skal man ved transportkjøringen holde seg minst 30 meter fra land når øyer o.l. passeres.

Det er tatt inn en bestemmelse, § 6 i forslaget som innebærer at det kan gjøres unntak for visse former for aktiviteter, bl.a. organisert trening og konkurranser i forbudssonen, men det stilles da visse krav om at aktiviteten bare må skje i avgrensede områder. I særlige tilfeller hvor hensynet til miljø, næring, sikkerhet eller støy tilsier det kan departementet forby eller begrense bruk av vannscooter i andre områder enn de som er forbud med hjemmel i § 3. Myndigheten kan delegeres til kommunen.

Vurderinger

I utgangspunktet ble forbudet mot vannscooter innført for å ivareta miljø- og friluftslivsinteresser, men samtidig ble det åpnet for at kommunen kunne åpne for vannscooter i visse områder. ESA vurderer det slik at det er usannsynlig at det vil bli reell åpning i store nok områder for bruk av vannscooter tilstrekkelig raskt. Hensynet til importrestriksjonen og salg av vannscootere teller i denne forbindelse mer enn hensynet til miljø- og friluftslivsinteresser.

Dagens vannscootere kan ha en motorkraft på 300 hk og en akselerasjonshastighet fra 0-80 km/t på under 3 sekunder. Toppfart på 75- 110 km/t (40-60 knop), hvilket i seg selv stiller store krav til førerens kompetanse og ferdigheter.

Det er derfor positivt så lenge det er tillatt å bruke vannscooter at det kan etableres baner for organisert trening og konkurranser. Opplæringen vil kunne bidra positivt til både førerens og andre persons sikkerhet i forbindelse med aktiviteter i tilknytning til sjø/vassdrag. Det er imidlertid viktig at dette er et område som er regulert inn i kommuneplanens arealdel eller at det er gitt tillatelse gjennom forskrift. Det bør derfor vurderes en konkretisering av § 6d slik at det fremgår tydelig hvilke krav som skal være ivarettatt.

Den danske modellen som ESA har anbefalt vurdert også i Norge legger opp til en forbudssone i et belte på 400 meter i sjø og 500 meter i ferskvann. Dyre- fugle- og planteliv vil være mest sårbare for negative konsekvenser i denne sonen og det gjelder spesielt fugler. For at regelverket skal bli enklest mulig å forvalte bør avstandskravet både når det gjelder saltvann og ferskvann være likt og av hensyn til miljø- og friluftsinnteresser bør dette settes til 500 meter.

En betydelig del av kystsonen i Vest-Agder er gitt status som landskapsvernområde etter naturmangfoldloven (NML). I forslag til forskrift sies det at forbudssonen også skal gjelde for verneområder. Det betyr at all kjøring – også transportkjøring vil være forbudt i dette området. Det kan i enkelte kommuner bety at man må transportere vannscooter til områder utenfor disse verneområdene. I enkelte områder kan det bety at scooterføreren er svært langt ute, noe som igjen kan være et sikkerhetsmoment for føreren.

Selv om det legges klare føringer for hvordan transporten gjennom forbudssonen skal finne sted så vil dette etter vår vurdering være svært vanskelig å følge opp i praksis. Tilsvarende vil det også være problematisk i forhold til vernesonen. Det kompliseres ytterligere ved at det er forskjellige avstandskrav i saltvann og ferskvann. Etter vårt syn bør disse være like og forbudssonen bør settes til 500 meter.

For Vest-Agders del med mange øyer og verneområder etter NML kan det være noe komplisert å vite nøyaktig hvor man kan kjøre med vannscooter. Det er vanskelig å beregne avstander og avgrensning av verneområder etter NML. Den enkelte er i henhold til regelverk ansvarlig for at kjøringen er ansvarlig og korrekt etter gjeldende regelverk. Likevel bør det vurderes om det skal utarbeides kart som viser sentrale transportkorridorer og områder hvor det er tillatt med kjøring. Dette kan gjøres med hjemmel i forskrift under forutsetning av at dette tas inn i forskriften.

Departementet sier da også at forslaget vil kunne medføre økt behov for kontroll både fra politiet og Statens naturoppsyns (SNO) side, noe som igjen vil medføre behov for mer ressurser. Erfaringsmessig er det kjent at politi og annen oppsynsmyndighet har ressursmangel og sannsynligheten for at det vil bli utført kontroller er dermed liten. I praksis vil det kunne bety et "frislepp" når det gjelder bruken av vannscootere hvilket kan gi svært uheldige virkninger for miljø og friluftsliv.

Det må derfor legges til rette for at tilsyns- og kontrollmyndigheten kan gi veiledning knyttet til atferdsregler og føre kontroll med virksomheten. Det må derfor øremerkes spesielle økonomiske ressurser til formålet. For at det skal være mulig å forfølge en sak må det stilles krav om at vannscooter har registreringsnummer.

Kristiansand, 16.04.2013

Kenneth Andresen
Regionalsjef

Kristin Syvertsen
Seksjonsleder